

Správa o činnosti SNS IAML za rok 2007 (Slovakia)

Komisia pre hudobné knižnice

Komisia pre hudobné knižnice pokračovala vo svojej odbornej a organizačnej činnosti.

* Usporiadali sme 27. seminár hudobných knihovníkov, ktorého súčasťou bolo *Plenárne zasadnutie* Slovenskej národnej skupiny IAML.

Seminár sa uskutočnil v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici v dňoch 18.-19.sept. 2007 pod názvom :

Hudobné dedičstvo vo fondoch knižníc a múzeí. Ochrana a sprístupňovanie.

Na seminári boli prezentované prednášky : 1. Hudobné dedičstvo vo fondoch knižníc a múzeí (Ing. Lalkovič, Ružomberok), 2. Uplatnenie hudobnej muzeológie pri záchrane, ochrane a sprístupňovaní hudobného dedičstva (PhDr. Bárdiová, Banská Bystrica), 3. Špecifiká SNM-Hudobného múzea ako ochrancu hudobného dedičstva(Mgr. Lehotská, Bratislava), 4. Hudobné rukopisné zbierky v zbierkach ALU SNK v Martine (PhDr. Sedláková), 5. Tezaurace a prezentace hudebního dědictví včera, dnes a zítra. Zkušenosi Národního muzea-Českého muzea hudba...(PhDr. Paulová, Praha), 6. Zpracování a zpřístupnění historických hudebních materiálů v elektronických databázích (Mgr. Petrášková, Praha), 7. Spracovanie hudobných fondov ŠVK Banská Bystrica vo formáte MARC21 v Systéme Virtua, 8. Projekt digitalizácie dokumentov (Mgr. Katuščák, Martin), 9. Digitálne informačné služby SKN v Levoči (Mgr. Végh, Levoča)

Počet účastníkov seminára : 45,

2 zahraniční hostia (ČR), riaditelia: PhDr. Oľga Lauková (ŠVK v Banskej Bystrici) a PhDr. Dušan Lechner (UKB).

* Publikačná činnosť:

Zborník materiálov z 25. seminára hudobných knihovníkov:

Hudobné knihovníctvo na Slovensku. Zostavovateľka Dana Drličková

Kalendár výročí 2008. Hudba. Zostavovateľka Dana Drličková

* Knižniciam na Slovensku boli zaslané dotazníky, zamerané na prieskum činnosti hudobných pracovísk verejných knižníc na Slovensku za rok 2007:

Vo verejných knižniciach na Slovensku pracuje v súčasnosti s hudobnými dokumentmi 27 pracovísk rozličného charakteru. Samostatné hudobné oddelenia sú v 10 knižniciach.

Pracovníci týchto knižníc realizujú kolektívne podujatia, zamerané na prezentáciu hudby v rôznych formách. Spolu uvádzajú 723 kolektívnych podujatí s hudobnou tematikou alebo s využitím hudobných dokumentov . Cieľovými skupinami týchto podujatí boli predovšetkým

: materské školy, základné a stredné školy, školy hudobného zamerania, domovy dôchodcov, domovy sociálnych služieb, Únia nevidiacich a slabozrakých, handicapované deti a dospelí, špeciálne základné školy.

Knižnice zrealizovali výstavy venované výročiam hudobných skladateľov, hodiny hudobnej výchovy a pod.

Podrobne sa súčasnej situácii v činnosti hudobných oddelení verejných knižníc na Slovensku budeme venovať v programe tohtoročného seminára hudobných knihovníkov v Košiciach, formou viacerých prezentačných koreferátov.

Komisia pre hudobné knižnice plní funkciu konzultačného a metodického pracoviska pre hudobné knižnice na Slovensku a aktívne participuje na činnosti Slovenskej národnej skupiny IAML. Sekretariát komisie sídli v Univerzitetnej knižnici v Bratislave.

RILM

Ústav hudobnej vedy SAV poslal do databázy RILM v roku 2007 až do konca júna 2008 - 95 anotovaných záznamov. Predpokladáme, že do konca roku 2008 to bude ešte okolo 40 záznamov, ktoré už sú pripravené na odoslanie aj s anotáciami v anglickom jazyku prevažne od pracovníkov UHV. Ústav hudobnej vedy SAV nadviazal spoluprácu s Katedrou hudobnej vedy FiFUK v Bratislave. Katedra začne posilať záznamy zo Slovenskej hudby a články z muzikologických zborníkov, ktoré vydávajú. Záznamy začnú posilať od septembra 2008.

RISM

Projekt RISM na Slovensku pokračoval v uplynulom období v spracovávaní Zbierky hudobnín z ev. a. v. kostola v Košiciach (18. – 19. stor.) v spolupráci s centrálnou redakciou RISM vo Frankfurte nad Mohanom v programe Kallisto. Zámerom centrály RISM v Slovenskej republike je postupná konverzia záznamov obsiahnutých v Slovenskom katalógu hudobnohistorických prameňov – centrálnej evidencii prameňov zachovaných na území Slovenska – do programu Kallisto. Celkovo dnes SKHP obsahuje 36 zbierok hudobnín. Vzhľadom na to aj úsilie pracoviska smeruje k získaniu programu Kallisto do Hudobného múzea Slovenského národného múzea v Bratislave. Rozpracovaný je projekt katalogizácie vzácnej Zbierky hudobnín jezuitov z Bratislavy, ktorá je uložená na chóre tunajšieho jezuitského kostola. Zmeny v centrále RISM na Slovensku – odchod koordinátorky projektu na materskú dovolenku a prijatie nového pracovníka na jej zastupovanie si vyžadujú aj priestor na odborné zaučenie do problematiky.

RIdIM

Centrála RId'IM aktualizovala svoje internetové stránky, a chystá sa oštré spustenie medzinárodnej on-line databázy. Prístup k databáze bude bezplatný, nezávislá na operačnom systéme a používanom prehliadači. Bude zabezpečovať plnú UNICODE podporu. Obsahovať bude päť povinných polí: autor, rok vzniku, titul, typ objektu a informácie o lokácii.

K dispozícii bude špeciálny manuál, ktorý by mal byť nápomocný pri riešení problematických jednotiek. Databáza bude podporovať rôzne jazyky a bude obsahovať kontrolný slovník.

Archív literatúry a umenia SNK stále čaká na sprístupnenie databázy pre katalogizáciu hudobných ikonografií prostredníctvom programu VITAL. Z tohto dôvodu sa zatiaľ nezačalo s katalogizáciou ikonografií. Urobil sa predbežný prieskum, v ktorých fondoch a v akom množstve sa hudobné ikonografie v archíve nachádzajú.

Z historických fondov sú to:

Sign. A XII - Hudobné pamiatky kláštorných a kaštieľnych knižníc,

Sign. D I - Hudobný archív knižnice grófov Zayovcov z Uhrovca,

Sign. D II - Chór rímskokatolíckeho kostola v Banskej Štiavnici,

Sign. D III - Chór jasovského kláštora,

Sign. D V - Marianky a Leváre, Prešov,

Sign. A XXXIX - Rímskokatolícky kostol v Kremnici

Z osobných fondov sú to:

Sign. A XXXVIII - Gajdoš, Vševlad Jozef

Z fondov inštitúcií sú to:

Sign. A II - Slovenský spevokol v Turčianskom Sv. Martine

Sign. A XLVIII - Spevácky spolok Typografia v Bratislave

Po spustení databázy sa v prvom rade začne s katalogizáciou s rukopisnými hudobníkmi, obsahujúcimi iluminácie s hudobnými motívmi. Následne sa bude pokračovať katalogizáciou tlačených ikonografií a fotografického materiálu.

Katalogizačná komisia

Činnosť Katalogizačnej komisie SNS IAML vychádzala aj v roku 2007 z činnosti medzinárodných komisií zodpovedných za tvorbu medzinárodných štandardov.

V spracovaní záznamov všetkých typov sa uplatňoval v niektorých knižniciach ešte výmenný formát UNIMARC, ale rozšíril sa hlavne formát MARC 21, stále sa pracuje so 9 štandardami ISBD – International Standard Bibliographic Description, ktorých posledné verzie boli vydané v slovenčine a pravidlami AACR2 (vydané v slovenčine v roku 2004), ktoré sú

používané pri spracovávaní a vydávaní metodických materiálov platných pre všetky typy dokumentov. V súčasnosti sa sleduje aplikácia FRBR – Funkčné požiadavky na bibliografické záznamy, v ktorých sa uplatňuje nová filozofia spracovania dokumentov a čaká sa na dopracovanie a vydanie pravidiel zosúladených s FRBR tzv. pravidiel RDA – Resource Description and Access (Popis zdrojov a ich sprístupňovanie).

V roku 2007 sa spracovala Metodika spracovania článkov vo formáte MARC 21 už vo verzii V 3.1, je k dispozícii používateľom na stiahnutie na webovej stránke

www.snk.sk/bibliografia/metodika. Pripravila sa aj prvá verzia Metodiky bibliografického spracovania kníh vo formáte MARC 21 a po nej by sme radi doplnili príslušnú metodiku kníh o spracovanie jednotlivých typov špeciálnych dokumentov vo formáte MARC 21, medzi ktorými by mali byť aj hudobné dokumenty, audiovizuálne dokumenty a elektronické zdroje.

Komisia sa podieľa aj na metodickom usmerňovaní jednotlivých pracovísk pri používaní znakov Medzinárodného desatinného triedenia (MDT), ktoré sa každoročne doplňujú na základe licencie, ktorú zakúpil Národný bibliografický ústav Slovenskej národnej knižnice (SNK) od UDCC v Haagu, je to internetová verzia, ktorá by v tomto roku mala byť k dispozícii používateľom na webovej stránke www.snk.sk/bibliografia/metodika/MDT.

Národný bibliografický ústav SNK v súčinnosti s Katalogizačnou komisiou SNS IAML poriada každoročne odborné semináre, na ktorých sú preberané a diskutované mnohé problémy spracovania dokumentov.

Anna Kucianová